

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 1Csp/30/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7617201112
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Gargulová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2020:7617201112.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Jana Gargulová, v spore žalobcu: S. P., R.. X.X.XXXX, T. D. XXX XX I. XX, právne zastúpený S.. C. I., O. I. I. Ž. X/A, XXX XX H., X.: XXXXXXXX, proti žalovanému: N. P. I., I..W..V., X.: XXXXXXXX, N. XX, XXX XX D., právne zastúpený: O.Á. J. S.. O. P., I. W.. V., J. XX, XXX XX D., X.: XXXXXXXX, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 836,96 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 836,96 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 5.1.2017 do zaplatenia, v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi sa priznáva plná náhrada trov konania.

III. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou dožadoval vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 836,96 € s odôvodnením, že žalobca so žalovaným dňa 28.11.2012 Zmluvu o revolvingovom úvere číslo č. 8300054045, na základe ktorej mal poskytnúť žalovaný žalobcovi úver vo výške 570,- EUR, ktorý mal žalobca zaplatiť v 42 mesačných splátkach s výškou splátky 80,37 EUR. Výška úrokovej sadzby bola 70,01 % ročne, RPMN 70,31 %, celková čiastka splatná dlžníkom 1.282,68 €, poskytnutá čiastka revolvingu 300,51 €, celková čiastka revolvingu 732,96 €, výška úrokovej sadzby revolvingu 76,21 % a RPMN revolvingu 60,48 %.

2. Žalobca má za to, že uvedená zmluva nie je v súlade s správnou úpravou ochrany spotrebiteľa a so zákonom č. 120/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Tiež má za to, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

3. Výška úrokovej sadzby uvedená v zmluve (70,01 %) nezodpovedá (je v neprospech žalobcu) výške priemernej úrokovej miery z úverov peňažných ústavov v čase uzavretia predmetnej zmluvy, ktorá bola v tom čase vo výške 12,00 % za obdobný typ úveru a to podľa verejne dostupných údajov. Dohodnutá výška úrokovej sadzby podstatne prevyšuje mieru z úverov obchodných bánk v čase uzavretia zmluvy, teda ide o neplatný právny úkon. Takáto neprimerane vysoká úroková sadzba je neprijateľná a v rozpore s dobrými mravmi a jedná sa tiež o nekalú obchodnú praktiku žalovaného. Nakoľko je teda výška úrokovej sadzby neprijateľnou zmluvnou podmienkou, tak sa na ňu nazerá, ako keby ani nebola súčasťou zmluvy, preto je potrebné úver v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

4. V zmluve žalovaný neuviedol spôsob započítania splátky úveru na istinu, úroky a poplatky, kvôli čomu má byť poskytnutý úver v zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch taktiež bezúročný a bez poplatkov. Rovnako tak má byť úver bezúročný a bez poplatkov kvôli absencii adresy

veriteľa, na ktorej je možné uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch.

5. V zmluve nie je ďalej dojednaná konečná splatnosť úveru pevným dátumom, kvôli čomu má byť sankciou taktiež bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch.

6. Zmluva nemá aj ďalšie náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch. Mnohé ustanovenia zmluvy sú súčasťou zmluvných dojednaní žalovaného, no nie integrálnou súčasťou zmluvy. Tieto zmluvné podmienky nie sú žalobcom podpísané, lebo spotrebiteľ nemal možnosť sa s nimi reálne oboznámiť pred podpisom zmluvy.

7. Žalovaný so žalobcom spoločne so zmluvou dňa 28.11.2012 uzatvoril aj Dohodu o poskytnutí služby, závislú na zmluve o úvere, ktorá je v absolútnom rozpore s dobrými mravmi a so zákonom. Na základe tejto dohody žalovaný poskytol žalovanému službu spočívajúcu v odklade splatnosti splátok, za ktorú zinkasoval odplatu vo výške 124,96 €. Táto suma nie je žiadnym spôsobom odôvodnená, nie je v nej odkaz na sadzobník alebo cenník. Dohoda má povahu formuláru a cena za službu je do nej iba vpísaná, priamo teda súvisí so zmluvou o úvere. Poskytnutá služba nie je celkom zrejme v prospech spotrebiteľa, ale naopak slúži iba záujmom dodávateľa, pretože bola spotrebiteľovi nanútená za neprimerane vysokú odplatu. Je teda neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a preto je neplatná.

8. Tunajší súd už v konaní č.k. 2Csr/1/2016 rozsudkom zo dňa 14.11.2016 zrušil pôvodne vydaný rozhodcovský rozsudok vydaný na návrh žalovaného. Súd v tomto konaní vyhodnotil poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, a preto bolo povinnosťou žalobcu splatiť úver len do výšky skutočne poskytnutej sumy finančných prostriedkov 570 €. Žalobca celkovo na úver zaplatil žalovanému sumu vo výške 1.282,60 €, čo preukazujú potvrdenia o úhrade, teda ho preplatil o sumu vo výške 712,09 €. Súd taktiež v tomto konaní rozhodol, že dohoda o poskytnutí úveru, závislá na úvere, je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi, kvôli čomu ju je potrebné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda neplatnú.

9. Preplatok vo výške 712,09 € a odplata z neplatnej dohody vo výške 124,96 €, tak zakladá bezdôvodné obohatenie žalovaného na úkor žalobcu v celkovej výške 836,96 €, ktoré je žalovaný v zmysle § 451 ods. 2 OZ povinný vydať. Žalobca si uplatnil zároveň aj zákonný úrok z omeškania z požadovanej sumy 836,96 € a to vo výške 5 % ročne od 5.1.2017, teda odo dňa právoplatnosti rozsudku tunajšieho súdu, ktorým došlo k zrušeniu pôvodne vydaného rozhodcovského rozsudku. Tento dňom je zároveň dňom, kedy sa žalovaný dozvedel o tom, že sa obohatil na úkor žalobcu.

10. K žalobe žalobca pripojil:

- Zmluva o revolvingovom úvere č. 8300054045 zo dňa 28.11.2012,
- Zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti N. P. I., I..W..V..,
- Rozhodcovská zmluva č. 8300054045 zo dňa 28.11.2012,
- Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. 8300054045 zo dňa 28.11.2012,
- Karta klienta č. 8300054045 zo dňa 23.9.2015,
- Kópie poštových poukázok preukazujúce úhrady zo strany žalobcu,
- Rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 2Csr/1/2016 - 54 zo dňa 14.11.2016.

11. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, čo odôvodnil tým, že zmluva bola uzatvorená v roku 2012, preto sa na ňu vzťahuje režim Obchodného zákonníka a iba podporne ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré v obchodnom nie sú. Prednostné použitie Občianskeho zákonníka pre spotrebiteľské vzťahy je účinné až od 1.4.2015. Na právne vzťahy, ktoré vznikli do tohto dátumu sa preto prednostné použitie Občianskeho zákonníka nepoužije a to v súlade so zásadou zákazu retroaktivity. Vzhľadom na uvedené preto v zmysle § 502 ods. 2 OBZ nie je v prípade úverovej zmluvy možné vysloviť neplatnosť celého dojednania o odplate ani v prípade, ak by tieto boli v rozpore so zákonom, pretože práva norma určuje, že vtedy je dlžník povinný platiť úroky v najvyššej prípustnej výške. Odplata vzhľadom na to bolo dojednaná v súlade s § 53 ods. 6 OZ, nakoľko podstatne neprevyšovala odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Má sa zároveň prihliadnuť nielen na hodnotu obvyklej odplaty, ale aj na spôsob a mieru zabezpečenia záväzku, objem poskytnutých prostriedkov a lehotu splatnosti.

12. Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi predstavuje nielen potvrdenie akceptácie predloženého návrhu zmluvy, ale je súčasťou zmluvy ako takej v zmysle článku 7 ods. 7.1 zmluvných dojednaní. Z tohto oznámenia následne vyplýva údaj o dni splatnosti poslednej splátky, teda zmluva

tento údaj o dobe trvania a termíne konečnej splatnosti úveru obsahuje, nakoľko je vymedzený dňom splatnosti poslednej splátky.

13. Zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy nevyžadoval, aby boli sumy istiny, úroku a iných poplatkov tvoriace jednu splátku uvedené jednotlivo popri sebe, čo by zároveň malo význam iba vtedy, ak by sa jednotlivé zložky uhrádzali v iných termínoch splatnosti alebo v rôznych počtoch splátok, čo nie je prípad predmetnej zmluvy.

14. Zmluva obsahuje aj výšku splátky, termín jej splatnosti, ako aj počet splátok, čo vyplýva z jej obsahu v spojení s oznámením o schválení úveru a splátkovým kalendárom, ktoré sú súčasťou zmluvy.

15. Žalovaný ďalej argumentuje, že výklad § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch prezentovaný žalobcom, predstavuje v podstate požiadavku, aby sa v zmluve uvádzala amortizačná tabuľka, teda tabuľka, ktorá uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady. V zmysle rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 (ktorým vykladal článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48) však zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Ustanovenia smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej úprave. Žalovaný preto tvrdí, že zmluva obsahuje náležitosti týkajúce sa uvádzania počtu, výšky a termínov splatnosti splátok v súlade so zákonom.

16. Údaje o adrese veriteľa na podávanie sťažností a reklamácií je v článku 12 ods. 1 zmluvných dojednaní. Tieto dojednania nie sú samostatný dokument, ale tvoria súčasť zmluvy, čo zasa vyplýva z článku 13 predmetnej zmluvy, ktorý na ne odkazuje. Všetky strany resp. súčasť zmluvy ako takej nemusia byť priamo podpísané, zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti zmluvy musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči.

17. Žalovaný poprel aj tvrdenia žalobcu týkajúce sa dohody o poskytnutí služby, pretože žalobca neuvádza, v čom má spočívať neprijateľnosť poplatkov, pričom zároveň vôbec nespochybnil, že sa s dohodou oboznámil a uzavrel ju dobrovoľne. Žalovaný v tejto dohode nevidí žiadne nerovnováhy v postavení zmluvných strán, preto je to individuálne dojednanie v zmysle § 53 ods. 2 OZ.

18. V závere žalovaný vzniesol námietku premlčania z dôvodu uplynutia objektívnej aj subjektívnej premlčacej doby v zmysle § 107 OZ. Žalobca navyše podľa názoru žalovaného nevymedzil okamih začatia plynutia subjektívne premlčacej doby, teda okamih, v ktorom sa dozvedel o údajnom bezdôvodnom obohatení.

19. Na základe uvedeného navrhol žalovaný žalobu zamietnuť v celom rozsahu.

20. Podľa bodu 8.1 predmetnej úverovej zmluvy: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 82,24 EUR a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 42,72 EUR v prípade, ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je Veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby.“

21. Podľa bodu 8.4 predmetnej úverovej zmluvy: „Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľovi voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet Dlžníka uvedený v čl. 2 Žiadosti/Zmluvy.“

22. Z toho jednoznačne vyplýva, že suma 124,96 eur bola žalobcovi stiahnutá zo sumy poskytnutého úveru už v deň jeho podpisania, t.j. 28.11.2012.

23. Podľa § 100 ods. 1, 2 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. (2) Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

24. Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

25. Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

26. Podľa § 107 ods. 1,2 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. (2) Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

27. Súd sa zaoberal vznesenou námietkou premlčania.

28. Premlčanie definujeme ako uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo bolo vykonalo, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie námietky premlčania znamená, že súd nemôže premlčané právo priznať. Ani uplatnením námietky premlčania právo nezaniká, a preto povinný subjekt môže aj po uplynutí premlčacej lehoty a po vznesení námietky premlčania dobrovoľne svoj dlh plniť - komentár k ustanoveniu § 100 OZ.

29. Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil - § 107 ods. 1 OZ. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j., keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a osobe obohateného a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. Oprávnený sa dozvie o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil (§ 107 ods. 1 OZ), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie - viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 67/2017.

30. O tom, kto sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, vyplýva zo samotnej zmluvy, kde je plne špecifikovaný oprávnený subjekt pre jednotlivé plnenia, t.j. žalovaný a v prospech koho žalobca jednotlivé splátky uhradil. Začiatok objektívnej doby súd určil z karty klienta (č.l. 14 spisu), podľa ktorej 19. splátkou zo dňa 27.6.2014 splatil žalobca sumu vo výške 580,26 €, teda v tomto momente objektívne najskôr vzniklo bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, keď súd vychádza z premisy, že žalobca bol povinný vrátiť iba skutočne poskytnutú sumu vo výške 570 €. Trojročná objektívna doba preto uplynula dňom 27.6.2017, pričom žaloba bola podaná na súde dňa 25.1.2017, teda jednoznačne pred uplynutím tejto doby. Subjektívna dvojročná premlčacia doba vyplýva z konania č.k. 1Csr/1/2016 a v ňom vyneseného rozsudku zo dňa 14.11.2016. Týmto dňom sa žalobca reálne dozvedel o bezdôvodnom obohatení žalovaného, z čoho vyplýva, že žaloba podaná dňa 25.1.2017 bola podaná aj v subjektívnej premlčacej dobe. Vzhľadom na uvedené súd považuje námietku premlčania žalovaného za nedôvodnú.

31. Predmetom tohto sporu tak je zaplatenie sumy 836,96 eur ako bezdôvodné obohatenie predstavujúce rozdiel medzi sumou 1.282,60 eur (ktorú žalobca žalovanému zaplatil) a sumou 570 eur, ako sumou reálne poskytnutého úveru a suma vo výške 124,96 eur ako odplata z dohody o poskytnutí služieb.

32. Preto súd podrobil zmluvu uzatvorenú stranami sporu súdnemu prieskumu.

33. V danom prípade ide o spotrebiteľský úver, ktorý je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch.

34. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

35. Podľa § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

36. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

37. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

38. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobia prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

39. Podľa § 2 písm. a/, b/ zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

40. Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

41. Podľa § 11 ods. 1,2 cit. zák. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

(2) Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je.

42. Súd zistil, že predmetná zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 28.11.2012 nie je uzavretá v súlade so Zákonom o spotrebiteľských úveroch. V zmluve nie sú uvedené:

- Termín konečnej splatnosti,
- Výpočet RPMN,
- Nesprávna výška úrokov v neprospech spotrebiteľa.

43. Súd mal preukázané, že úver žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 570 eur, avšak v tomto úvere absentuje termín konečnej splatnosti a tiež aj spôsob výpočtu RPMN.

44. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že žalovaná strana porušila ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „ZoSÚ“) tým, že v zmluve neuviedla niektoré podstatné náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 cit. zákona, napr. písm.:

f) termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

45. Úroková sadzba obdobného úveru v danom období bola vo výške 12,93 % v zmysle priemernej úrokovej miery z úverov poskytnutým v eurách rezidentom eurozóny pre domácnosti, pričom v zmluve je uvedená výška úroku 70,01 %, čo je neprimerane vysoká výška úroku hraničiaca s úžerou.

46. Pokiaľ sa týka ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) súd poukazuje na rozsudok z 20. septembra 2018 vo veci C 448/17 - EOS KSI Slovensko, s.r.o., proti Jánovi Dankovi a Margite Dankovej najmä na bod 68 - ak zmluva o spotrebiteľskom úvere jednak neuvádza RPMN a obsahuje iba matematický vzorec výpočtu tejto RPMN, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu, a jednak neuvádza úrokovú sadzbu, takáto okolnosť je rozhodujúcim prvkom v rámci analýzy dotknutého vnútroštátneho súdu v súvislosti s otázkou, či je podmienka uvedenej zmluvy týkajúca sa nákladov úveru vypracovaná jasne a zrozumiteľne.

47. Súd preto vychádzal zo záveru, že v zmluve nie je uvedené RPMN.

48. Vo vzťahu k predloženému oznámeniu veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere číslo 8300054045 súd poukazuje na to, že toto oznámenie netvorí súčasť zmluvy, nie je súčasťou inkorporačnej doložky a v tejto súvislosti súd poukazuje na citovaný na rozsudok C 42/15 Bod 40 - Požiadavka podpísania písomne vyhotovenej zmluvy o úvere zmluvnými stranami, ktoré, ako vyplýva najmä z bodu 26 tohto rozsudku, vnútroštátna právna úprava, o akú ide vo veci samej, vyžaduje ako podmienku platnosti zmluvy, sa týka vnútroštátneho pravidla vzťahujúceho sa na platnosť uzatvárania zmlúv o úvere v zmysle uvedeného ustanovenia smernice 2008/48.

49. Tieto zákonné náležitosti (písomné vyhotovenie podpísané stranami) absentujú, čo nemožno vyhodnotiť ako súčasť zmluvy hoci s poukazom na Bod 33 - C-42/2015 nemusia byť všetky náležitosti

uvedené v článku 10 ods. 2 smernice 2008/48 nevyhnutne obsiahnuté v jedinom dokumente, je pritom potrebné poznamenať, že vzhľadom na odsek 1 tohto článku musia byť všetky náležitosti, ktoré vymenúva tento odsek 2, vyhotovené písomne alebo zachytené na inom trvalom nosiči a musia byť neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere.

50. V zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy: „Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak:

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

51. Žalovaný nezdokladoval skutočnosti podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z.

52. V bode 8. zmluvy, ako súd citoval vyššie, je dojednaná dohoda o poskytnutí služby.

53. Súd vo vzťahu k tomu dodáva, že ide o nevyvážené dojednanie medzi stranami, pretože sa jedná o spoplatnený úkon dodávateľa vo vzťahu k možnej službe dodávateľa, pričom k žiadnemu protiplneniu za toto spoplatnenie vo vzťahu k spotrebiteľovi zo strany dodávateľa podľa obsahu spisu nedošlo.

54. Súd túto dohodu považoval za súčasť samotnej zmluvy o úvere, teda za jednu zo zmluvných podmienok tejto zmluvy. Túto zmluvnú podmienku súd posúdil ako neprijateľnú, pretože spôsobuje nerovnováhu v zmluvnom vzťahu v neprospech spotrebiteľa a zároveň nebolo žalovaným nijakým spôsobom preukázané, že by bola individuálne dojednaná. Vzhľadom na uvedené súd v zmysle § 53 ods. 5 OZ túto zmluvnú podmienku považuje za neplatnú.

55. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobcovi bol poskytnutý úver v celkovej výške 570 eur.

56. Z predložených listinných dôkazov ktoré tiež neboli sporné, vyplýva, že žalobca zaplatil žalovanému minimálne sumu vo výške 1.282,60 eur.

57. Podľa § 451 ods. 1,2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. (2) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

58. Nakoľko v predmetnej zmluve o úvere absentujú vyššie uvedené podstatné náležitosti podľa citovaného zákona, z tohto dôvodu sa zmluva stáva ex lege bezúročná a bez poplatkov. Žalobca bol povinný zaplatiť žalovanému len skutočne požičanú a poskytnutú istinu vo výške 570 eur, a preto sa žalovaný bez právneho dôvodu v zmysle § 451 ods. 2 OZ bezdôvodne obohatil o sumu vo výške rozdielu medzi prijatým plnením od žalobcu 1.282,60 eur a poskytnutým úverom vo výške 570 eur. Zároveň, keďže súd vyhodnotil, dohodu v bode 8. zmluvy za neplatnú, tak súd konštatuje, že žalovaný sa bezdôvodne obohatil aj o odplatu uhradenú žalobcom za túto službu vo výške 82,24 eur a 42,72 eur. Tento celkový rozdiel vo výške 836,96 eur má žalovaný žalobcovi v zmysle § 451 ods. 2 OZ vydať, na čo ho súd vo výroku tohto rozhodnutia aj zaviazal.

59. V danom prípade sa jedná o majetkový prospech na strane žalovaného získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý tu síce spočiatku existoval, ale potom dodatočne odpadol, a to v dôsledku toho, že súd skonštatoval, že úver poskytnutý žalovaným v prospech žalobcu je bez úrokov a bez poplatkov, preto táto časť prijatého plnenia (vo vzťahu k úrokom a poplatkom) predstavuje bezdôvodné obohatenie.

60. Na bezdôvodné obohatenie získané plnením spotrebiteľa z úverovej zmluvy, na ktorú sa vzťahuje fikcia bezúročnosti a bez poplatkovosti, malo nazeráť ako na bezdôvodné obohatenie získané plnením z neplatného právneho úkonu. Ako je uvedené aj v rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Cdo 237/2005 „V prípade plnenia z neplatného právneho úkonu, právna skutočnosť, ktorou je v tomto prípade právny úkon, síce nastala, ale právny úkon je postihnutý neplatnosťou (je vadný). To znamená, že právny úkon nemal za následok vznik práva ani povinnosti na poskytnuté plnenie.“

61. Podľa § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Z. z. Občiansky zákonník ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

62. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

63. Podľa § 10 ods. 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak došlo k omeškaniu s plnením peňažného dlhu pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia, výška úrokov z omeškania a poplatku z omeškania sa riadi ustanoveniami doterajších predpisov; ak však omeškanie s plnením peňažného dlhu trvá, od účinnosti tohto nariadenia riadi sa výška úrokov z omeškania a poplatku z omeškania týmto nariadením.

64. Úroky z omeškania boli žalobcovi priznané v zmysle citovaného ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a to odo dňa právoplatnosti rozsudku tunajšieho súdu č.k. 2Csr/1/2016-54 zo dňa 14.11.2016, t.j. odo dňa 5.1.2017, tak, ako to požadoval žalobca v žalobe. Tento deň bol totiž prvým dňom, kedy žalovaný vedel o bezdôvodnom obohatení a mohol plniť, teda ho vydať späť žalobcovi.

65. Pre určenie výšky úrokov z omeškania sa použije sadzba úrokov z omeškania vzťahujúca sa na občiansko-právne vzťahy vzniknuté po 01.02.2013. V občianskoprávných vzťahoch sa (na rozdiel od obchodných záväzkových vzťahov) zmluvne nedá dojednať iná výška úrokov než zákonná. V tomto prípade sa výška úrokov z omeškania riadi podľa predpisov občianskeho práva účinných od 01.02.2013 a pri omeškaní sa aplikuje nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z., to znamená, že zákonný úrok z omeškania má byť vo výške 5,00 % ročne nakoľko základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bola v čase začiatku plynutia doby omeškania žalovaného vo výške 0,00%.

66. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a vzhľadom na plný úspech žalobcu v spore mu priznal súd náhradu trov konania v pomere 100 %.

67. Dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP súd nezistil.

68. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 CSP (vid' vyššie), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.